

Disciplina financiară privind operațiunile de încasări și plăți în numerar

Material elaborat de D.G.R.F.P. Cluj - Napoca în
colaborare cu Administrația Județeană a Finanțelor Publice Bihor

Cadru legal:

- **Legea nr. 70 din 2 aprilie 2015** pentru întărirea disciplinei financiare privind operațiunile de încasări și plăți în numerar și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată, cu modificările și completările ulterioare
 - **Ordonanța de urgență nr. 193 din 12 decembrie 2002** privind introducerea sistemelor moderne de plată, cu modificările și completările ulterioare
 - **Legea nr. 207/2015** privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare
 - **Ordinul nr. 1265/2016** privind aprobarea Procedurii de aplicare a prevederilor art. 4¹ din Legea nr. 70/2015 pentru întărirea disciplinei financiare privind operațiunile de încasări și plăți în numerar și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată, cu modificările și completările ulterioare
-

Operațiunile de încasări și plăți în numerar efectuate între profesioniști (PJ, PFA, ÎI, IF, PFI, Asocieri, etc.)

Operațiunile de încasări și plăți efectuate de persoane juridice, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, liber-profesioniști, persoane fizice care desfășoară activități în mod independent, asocieri și alte entități cu sau fără personalitate juridică, denumiți în continuare **profesioniști** de la/către oricare dintre aceste categorii de persoane se vor realiza și prin mijloace moderne de plată.

IMPORTANT -măsurile se aplică și operațiunilor de încasări și plăți în valută efectuate pe teritoriul României.

Persoanele juridice au obligația să dețină un cont de plăți în România sau la o unitate a Trezoreriei Statului. Pentru PJ nouînființate, deschiderea contului se realizează într-un termen de *max.60 de zile lucrătoare de la înființare*.

Beneficiarii de plăți de natură salarială plătite de angajator, **pensii, indemnizații și alocații de asistență socială** plătite de la BASS, bugetul MMFTSS sau de la bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor mun. București, județelor și municipiului București **au dreptul să primească sumele cuvenite în numerar sau prin mijloace moderne de plată.**

[art.1 alin.(1¹) din Legea 70/2015, actualizată]

-

Operațiunile de încasări și plăți în numerar efectuate între profesioniști (PJ, PFA, ÎI, IF, PFI, Asocieri, etc.)

Prestatorii de servicii de plată, respectiv instituțiile de credit, instituțiile emitente de monedă electronică și instituțiile de plată, definite la art. 2 lit. a), b), d) din Legea nr. 209/2019, care furnizează servicii de plată pe teritoriul României **nu pot refuza o cerere privind deschiderea contului de plăți și nici o cerere care vizează deschiderea unui cont de către persoanele fizice**, cu excepția cazurilor în care deschiderea unui astfel de cont ar avea drept rezultat o încălcare a dispozițiilor Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (...), ale OUG nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, actualizată.

Nu se aplică aceste măsuri :

- Trezoreriei Statului, instituțiilor de credit, instituțiilor emitente de monedă electronică, instituțiilor care prestează servicii de plată, autorizate de BNR sau autorizate în alt stat membru al UE și notificate către BNR, potrivit legii, instituțiilor financiare nebancare și entităților care efectuează operațiuni de schimb valutar, definite potrivit legii, pentru operațiunile specifice activității pentru care acestea au fost autorizate, precum și operatorilor din domeniul jocurilor de noroc.

Operațiunile de încasări și plăți în numerar efectuate între profesioniști (PJ, PFA, ÎI, IF, PFI, Asocieri, etc.)

Persoanele juridice, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, liber-profesioniști, persoane fizice care desfășoară activități în mod independent, asocieri și alte entități cu sau fără personalitate juridică (*profesioniști*) **pot efectua operațiuni de încasări și plăți în numerar**, de la/către oricare dintre aceste categorii de persoane, **în următoarele condiții :**

- a) încasări de la persoanele de mai sus, în limita **unui plafon zilnic de 5.000 lei** de la o persoană;
- b) încasări efectuate de către magazinele de tipul cash and carry, de la profesioniști, în limita unui **plafon zilnic de 10.000 lei** de la o persoană;
- c) plăți către profesioniști, în limita unui **plafon zilnic de 5.000 lei/persoană**, dar nu mai mult de un **plafon total de 10.000 lei/zi**;
- d) plăți către magazinele de tipul cash and carry, în limita unui **plafon zilnic total de 10.000 lei**;
- e) plăți din avansuri spre decontare, în limita unui **plafon zilnic de 5.000 lei**, stabilit **pentru fiecare persoană** care a primit avansuri spre decontare.

[art.3, alin(1) din Legea nr.70/2015, actualizată]

Operațiunile de încasări și plăți în numerar efectuate între profesioniști (PJ, PFA, ÎI, IF, PFI, Asocieri, etc.)

Sunt interzise :

-**încasările fragmentate în numerar** de la beneficiari a facturilor a căror valoare este mai mare de 5.000 lei și, respectiv, de 10.000 lei, în cazul magazinelor (cash and carry) dar și fragmentarea facturilor pentru o livrare de bunuri sau o prestare de servicii cu valoare mai mare de 5.000 lei, respectiv de 10.000 lei;

-**plățile fragmentate în numerar** către furnizorii de bunuri și servicii pentru facturile cu valoare este mai mare de 5.000 lei și, respectiv, de 10.000 lei, către magazinele (cash and carry).

Profesioniștii pot achita facturile cu valori care depășesc plafonul de 5.000 lei, către furnizorii de bunuri și servicii, respectiv de 10.000 lei, către magazinele de tipul cash and carry, astfel:

* 5.000 lei/10.000 lei în numerar, suma care depășește acest plafon putând fi achitată numai prin instrumente de plată fără numerar.

La data acordării avansurilor spre decontare, sumele aferente intră în calculul plafonului zilnic de plăți către profesioniști sau magazine de tipul cash and carry, după caz.

[art.3, alin(4) din Legea nr.70/2015, actualizată]

-

Operațiunile de încasări și plăți în numerar efectuate între profesioniști și persoane fizice

Operațiunile de încasări și plăți în numerar efectuate între profesioniști și persoane fizice, reprezentând contravaloarea unor livrări ori achiziții de bunuri sau a unor prestări de servicii, dividende, cesiuni de creanțe sau alte drepturi, se efectuează cu încadrarea **în plafonul zilnic de 10.000 lei către/de la o persoană**.

[art.4 alin.(1) din Legea nr.70/2015, actualizată]

SUNT INTERZISE :

-încasările și plățile fragmentate de la/către o persoană, pentru operațiunile de încasări/plăți în numerar prevăzute mai sus, cu o valoare mai mare decât plafonul de 10.000 lei **către/de la o persoană**, precum și fragmentarea tranzacțiilor reprezentând cesiuni de creanțe sau alte drepturi, primiri ori restituiri de împrumuturi sau alte finanțări, dividende, respectiv fragmentarea unei livrări de bunuri sau a unei prestări de servicii, cu valoare mai mare decât plafonul de 10.000 lei către/de la o persoană.

Acestă interdicție nu se aplică în cazul livrărilor de bunuri și prestărilor de servicii cu plata în rate, în condițiile în care între profesioniști și PF sunt încheiate contracte de vânzare-cumpărare cu plata în rate, conform legii.

Operațiunile de încasări și plăți în numerar efectuate între profesioniști (PJ, PFA, ÎI, IF, PFI, Asocieri, etc.) și persoane fizice

Operațiunile de încasări și plăți efectuate între profesioniști și persoane fizice, reprezentând primiri ori restituiri de împrumuturi sau alte finanțări, indiferent de natura și destinația acestora, se efectuează numai prin instrumente de plată fără numerar.

[art.4 alin.(4) din Legea nr.70/2015, actualizată]

-

Operațiunile de încasări și plăți în numerar efectuate între profesioniști (PJ, PFA, ÎI, IF, PFI, Asocieri, etc.) și persoane fizice

Sumele în numerar aflate în casieria persoanelor juridice, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, liber-profesioniști, persoane fizice care desfășoară activități în mod independent, asocieri și alte entități cu sau fără personalitate juridică de la/către oricare dintre aceste categorii de persoane **nu pot depăși, la sfârșitul fiecărei zile, plafonul de 50.000 lei.**

În cazul **magazinelor de tipul cash and carry, supermagazinelor și hipermagazinelor** care sunt organizate și funcționează în baza legislației în vigoare, **sumele în numerar aflate în casierie nu pot depăși, la sfârșitul fiecărei zile, plafonul de 500.000 lei.**

Sumele în numerar care depășesc plafonul se depun în conturile bancare ale acestor persoane în termen de două zile lucrătoare.

Totuși, se admite depășirea acestui plafon numai cu sumele aferente plății salariilor și a altor drepturi de personal, precum și a altor operațiuni cu persoane fizice, pentru o perioadă de 3 zile lucrătoare de la data prevăzută pentru plata acestora.

[art.4² din Legea nr.70/2015, actualizată]

Aplicarea art.4¹ din Legea nr.70/2015

Organizatorii de nunți și botezuri, pentru operațiunile de încasări în numerar pe zi, de la persoane fizice, pentru serviciile legate de aceste evenimente, pot solicita organului fiscal central competent în cazul în care aceștia prezintă organului fiscal informații din care rezultă că încasările de la persoane fizice generate de organizarea de astfel de evenimente depășesc plafonul zilnic de 10.000 lei către/de la o persoană, **aprobarea unui alt plafon.**

Profesioniștii care dispun de săli sau alte spații, autorizate potrivit legii, în care se pot organiza nunți și botezuri, pentru operațiunile de încasări în numerar pe zi, de la persoane fizice, pentru serviciile legate de aceste evenimente, **pot solicita organului fiscal competent în administrarea obligațiilor lor fiscale, printr-o cerere,** aprobarea unui alt plafon de încasări mai mare decât cel de 10.000 lei, stabilit prin lege.

Cererea se poate depune la registratura organului fiscal competent sau se poate comunica prin poștă, cu confirmare de primire și se propune plafonul de încasări în numerar aferent serviciilor de organizare de nunți și botezuri.

La cererea depusă, solicitanții au obligația să anexeze, cumulativ, următoarele documente justificative din care să rezulte că încasările în numerar de la astfel de evenimente depășesc plafonul zilnic de 10.000 lei de la o persoană:

- a) documentul de proprietate sau folosință a spațiului/ spațiilor în care se desfășoară evenimentul/ evenimentele;
- b) declarația pe propria răspundere a deținătorului spațiului/spațiilor/folosit/folosite, cu destinație de organizare de evenimente, cu privire la suprafața și capacitatea acestuia/ acestora (numărul maxim de mese/scaune), însoțită de autorizația de funcționare pentru spațiile respective;
- c) situația încasărilor pentru fiecare eveniment pe ultimele 12 luni , sau pentru perioadele pentru care au avut asemenea evenimente, dar nu mai puțin de 2 evenimente, după caz;

Aplicarea art.4¹ din Legea nr.70/2015

d) copii ale facturilor emise în baza contractelor de furnizare a serviciilor, pentru perioada pentru care se întocmește situația prevăzută la lit. c).

Organizatorii de evenimente pot anexa la cererea depusă orice alte documente relevante în susținerea cererii. La stabilirea plafonului, organul fiscal va avea în vedere încasările pe care organizatorii de nunți și botezuri le-au avut anterior din astfel de evenimente, calculând plafonul în funcție de nivelul maxim al încasărilor aferent unui eveniment din totalul evenimentelor organizate în ultimele 12 luni.

Organul fiscal verifică documentația depusă și soluționează cererea depusă prin emiterea unei decizii de aprobare a plafonului de încasări în numerar/de respingere a cererii de aprobare a plafonului de încasări în numerar(nu se justifică aprobarea cererii altui plafon decât cel stabilit de lege în cuantum de 10.000 lei de la o persoană sau când nu sunt depuse documente justificative din care să rezulte că încasările în numerar de la astfel de evenimente depășesc plafonul zilnic de 10.000 lei de la o persoană)

Cererea de reînnoire a plafonului de încasări, trebuie însoțită de situația încasărilor pentru fiecare eveniment din ultimele 12 luni. În baza cererii de reînnoire depuse de organizatorul de evenimente, organul fiscal emite decizie de reînnoire a plafonului de încasări în numerar.

Ori de câte ori organizatorul apreciază că se impune modificarea plafonului aprobat de organul fiscal, acesta poate depune o cerere de modificarea plafonului aprobat, însoțită de următoarele documente:

- documentul de proprietate sau folosință a spațiului/ spațiilor în care se desfășoară evenimentul/eventimentele;

- declarația pe propria răspundere a deținătorului spațiului/spațiilor/folosit/folosite, cu destinație de organizare de evenimente, cu privire la suprafața și capacitatea acestuia/ acestora (numărul maxim de mese/scaune), însoțită de autorizația de funcționare pentru spațiile respective;

Aplicarea art.4¹ din Legea nr.70/2015

- situația încasărilor pentru fiecare eveniment pe ultimele 12 luni. În cazul organizatori de evenimente care nu au încasări pentru o perioadă anterioară de 12 luni, depun situația încasărilor pentru perioadele pentru care au avut asemenea evenimente, dar nu mai puțin de 2 evenimente;
- copii ale facturilor emise în baza contractelor de furnizare a serviciilor, pentru perioada pentru care se întocmește situația .
- orice alte documente relevante în susținerea cererii.

decizii: **Cererea de modificarea plafonului aprobat** se soluționează prin emiterea uneia din următoarele

- a) decizie de modificare a plafonului de încasări în numerar, în cazul în care se admite cererea;
- b) decizie de respingere a modificării plafonului de încasări în numerar, în cazul în care nu se admite cererea.

Modelele de cereri pentru aprobarea/reînnoirea/modificarea plafonului de încasări în numerar, respectiv deciziile privind plafonul de încasări în numerar sunt standardizate, modelul și conținutul acestora fiind reglementate prin Ordin emis de Ministerul Finanțelor .

Plafoanele-limită nu se aplică pentru următoarele operațiuni

- a) **depunerea de numerar** în conturile deschise la instituțiile de credit sau la instituțiile care prestează servicii de plată și care sunt autorizate de Banca Națională a României, inclusiv în automatele de încasări în numerar;
- b) **plata cheltuielilor de deplasare în interes de serviciu**, în limita sumelor convenite pentru plata transportului, a diurnei, a indemnizației și a cazării pe timpul deplasării, precum și a cheltuielilor neprevăzute efectuate în acest sens;
- c) **plata în numerar a impozitelor, taxelor, contribuțiilor, amenzilor și a altor obligații datorate bugetului general consolidat al statului;**
- d) **retragerea de numerar** din conturi deschise la instituțiile de credit sau la instituțiile care prestează servicii de plată și care sunt autorizate de Banca Națională a României **pentru plata salariilor și a altor drepturi de personal** prevăzute de lege și pentru alte operațiuni de plăți efectuate către persoanele fizice;
- e) **transferarea de sume** prin intermediul instituțiilor care prestează servicii de plată autorizate de Banca Națională a României sau autorizate în alt stat membru al Uniunii Europene și notificate către Banca Națională a României, potrivit legii;
- f) **depunerea de numerar în automate ce funcționează pe baza acceptatoarelor de bancnote sau monede.**
[art.5 din Legea nr.70/2015]

!!! Este interzisă acordarea oricăror avantaje clienților pentru efectuarea de plăți în numerar.

Alte prevederi

!!! Sucursalele și alte sedii secundare ale persoanelor juridice care au casierie proprie și/sau cont deschis la o instituție de credit aplică în mod corespunzător prevederile prezentului capitol, pentru fiecare casierie în parte.

Pentru **facturile stornate**, aferente bunurilor returnate și/sau serviciilor care nu au fost prestate, cu valori mai mari de 5.000 lei, respectiv 10.000 lei, în cazul magazinelor de tipul cash and carry, restituirea sumelor aferente poate fi efectuată astfel: 5.000 lei, respectiv 10.000 lei în numerar, sumele care depășesc aceste plafoane putând fi restituite numai prin instrumente de plată fără numerar.

În cazul **returnării de bunuri** de către persoanele fizice și, respectiv, **neprestării de servicii** către persoanele fizice, restituirea sumelor aferente poate fi efectuată în numerar în limita a 10.000 lei, sumele care depășesc acest plafon putând fi restituite numai prin instrumente de plată fără numerar.

Prin excepție, în cazul în care, la data restituirii, persoanele fizice declară pe propria răspundere că nu mai dețin cont bancar, restituirea se poate face integral în numerar, indiferent de nivelul sumei care trebuie restituită.

Operațiunile de încasări și plăți în numerar între persoanele fizice, altele decât cele efectuate prin instituții de credit, efectuate ca urmare a transferului dreptului de proprietate asupra unor bunuri sau drepturi, a prestării de servicii, precum și cele reprezentând acordarea/restituirea de împrumuturi, se pot efectua în limita unui plafon zilnic de **50.000 lei/tranzacție**.

!!! Sunt interzise încasările și plățile fragmentate în numerar pentru tranzacțiile mai mari de 50.000 lei, precum și fragmentarea unei tranzacții mai mari de 50.000 lei.

Operațiuni interzise/contravenții și sancțiuni

Operațiuni interzise:

- eliberarea de sume în numerar peste plafoanele menționate anterior
- fragmentarea solicitărilor de eliberare de numerar care conduce la depășirea plafonului zilnic de 5.000 lei/persoană, dar nu mai mult de un plafon total de 10.000 lei/zi.

Constituie contravenție și se sancționează:

- încasările și plățile fragmentate peste plafoanele menționate, depășirea numerarului aflat în casierie la sfârșitul fiecărei zile (50.000 lei) se sancționează cu amendă de 25% din suma încasată/plătită, respectiv deținută în casierie, care depășește plafonul stabilit de prezentul capitol pentru fiecare tip de operațiune, dar nu mai puțin de 500 lei
- acordarea de avantaje clienților, pentru efectuarea de plăți în numerar se sancționează cu amendă de la 15.000 lei la 20.000 lei
- încasările și plățile de împrumuturi sau alte finanțări în numerar se sancționează cu amendă de 25% din suma încasată/plătită, dar nu mai puțin de 500 lei
- nedeținerea de cont de plăți în România, pe toată perioada desfășurării activității se sancționează cu amendă de la 3.000 lei la 10.000 lei.

!!! Contravențiilor le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, însă nu beneficiază de posibilitatea achitării, în termen de 15 zile de la data înmânării sau comunicării procesului-verbal, a jumătate din minimul amenzii prevăzute de actul normativ.

O.U.G. nr. 193/2002

Începând cu 01.01.2026, **persoanele fizice sau juridice** prevăzute la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 265/2022 privind registrul comerțului și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu incidență asupra înregistrării în registrul comerțului, cu modificările și completările ulterioare, **au obligația să accepte plăți efectuate și prin intermediul mijloacelor moderne de plată.**

Legea nr. 265/2022 - art. 4 alin. (1)

Registrul comerțului este serviciul public de interes general prin care se asigură înregistrarea și publicitatea profesioniștilor persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale, înmatricularea și publicitatea profesioniștilor societăți, societăți europene, societăți cooperative, societăți cooperative europene, organizații cooperatiste de credit, grupuri de interes economic și grupuri europene de interes economic, cu sediul principal în România, înregistrarea și publicitatea sucursalelor acestora, precum și a sucursalelor persoanelor juridice enumerate cu sediul principal în străinătate.

Definiții/excepții

mijloc modern de plată - instrument de plată, în înțelesul menționat la art. 5 alin. (1) pct. 31 din Legea nr. 209/2019 privind serviciile de plată și pentru modificarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, care include **cardurile de debit, de credit sau preplătite**, precum și **soluțiile moderne de plată**, care se bazează pe **aplicații ce facilitează inițierea unui ordin de plată pentru a se efectua plățile de tip cont la cont** (Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală)

instrument de plată - orice dispozitiv personalizat și/sau orice set de proceduri convenite între utilizatorul serviciilor de plată și prestatorul de servicii de plată și folosit de utilizatorul serviciilor de plată pentru a iniția un ordin de plată

!!! Excepție

Nu au obligația să accepte plăți efectuate și prin intermediul mijloacelor moderne de plată

- entitățile care efectuează toate operațiunile de plată și încasare exclusiv prin conturi deschise la instituții de credit și
- entitățile care au punctele de încasare amplasate în zone nedeservite de rețele de comunicații electronice.

Oferire de servicii de avans în numerar

Persoanele fizice sau juridice prevăzute la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 265/2022 **pot oferi serviciul de avans în numerar la terminalele de plată** în baza contractelor încheiate cu instituțiile acceptante și **pot acorda avansuri în numerar** potrivit prezentei ordonanțe de urgență. Acestea **afișează la loc vizibil** semnul privind acordarea acestui serviciu, precum și informații privind costurile serviciului.

Avansul se evidențiază distinct pe bonul fiscal și nu poate depăși suma de 500 de lei.

Tranzacțiile privind avansul în numerar ***se asimilează retragerilor de numerar de la bancomate***, iar comisioanele aferente tranzacțiilor se stabilesc conform contractelor în vigoare între părți.

Comercianții pot percepe, de la titularul cardului, un comision care nu poate depăși 1% din valoarea avansului acordat.

(art. 1 alin. (5) din O.U.G. nr.193/2002)

Contravenții și sancțiuni

Constituie contravenție și se sancționează:

- nerespectarea obligației de a accepta plăți efectuate și prin intermediul mijloacelor moderne de plată - se sancționează cu amendă de la 20.000 lei la 50.000 lei,
- refuzul de a accepta mijloace moderne de plată - se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 7.500 lei,
- lipsa afișării semnului referitor la informațiile privind serviciul de acordare a avansurilor în numerar și a costurilor serviciului - se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 15.000 lei.

!!! Contravențiilor le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, însă nu beneficiază de posibilitatea achitării, în termen de 15 zile de la data înmânării sau comunicării procesului-verbal, a jumătate din minimul amenzii prevăzute de actul normativ.

A.N.A.F. oferă o serie de servicii contribuabililor care facilitează accesul la informații și îndeplinirea obligațiilor fiscale, după cum urmează:

- **telefonic la Call-center ANAF la numărul 031.403.91.60, pentru a beneficia de îndrumare și asistență în domeniul fiscal, cu caracter general;**

- **pentru a adresa cereri de asistență, persoanele fizice pot accesa “Formularul de contact”, existent în cadrul serviciului “Spațiul Privat Virtual” sau pe pagina : www.anaf.ro/asistpublic;**

- **Persoanele juridice, asocierile și alte entități fără personalitate juridică, precum și persoanele fizice care desfășoară o profesie liberală sau exercită o activitate economică în mod independent în una dintre formele prevăzute de OUG nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, vor utiliza Formularul unic de contact din contul propriu Spațiul Privat Virtual;**

- **la structurile de asistență pentru contribuabili din cadrul organelor fiscale teritoriale;**

- **[- **pentru consultarea sesiunilor de îndrumare și asistență privind înregistrarea persoanelor fizice în Spațiul Privat Virtual ;**](http://www.anaf.ro/Servicii Online/ Înregistrare utilizatori/S.P.V./ Înregistrare/Înrolare Persoane Fizice/ Juridice și alte entități fără personalitate juridică în Spațiul Privat Virtual</div><div data-bbox=)**

- **www.anaf.ro /Asistență Contribuabili/ Servicii oferite contribuabililor sunt publicate Ghiduri curente și alte materiale informative;**

VA MULȚUMIM PENTRU ATENȚIE!